

One-pager: Grøn Trepert i praksis

L&F-budskaber

- Landbruget leverer på den Grønne Trepert, men usikre rammer om kvælstofregulering og kompensation gør det svært at træffe beslutninger nu.
- Frivillige aftaler er holdbare aftaler, men kræver forudsigelighed – sen afklaring af reguleringstrykket risikerer at bremse tempo og opbakning.
- En succesfuld implementering forudsætter klare vilkår, rimelig økonomi og stærk administrativ kapacitet.

Implementeringen af den Grønne Trepert er gået over al forventning, hvor alle lokale treparter har leveret deres omlægningsplaner, hvor arealomlægning er hovedmotoren. Landbruget leverer på de frivillige indsatser – men den gode vilje bliver nu bragt i fare, fordi den kommende kvælstofregulering (den såkaldte “kvælstofhammer”) rammer for hårdt og for hurtigt – ligesom flere centrale elementer endnu ikke er på plads. Reguleringen er fremrykket fra 2027 til efter høst 2026, og det skaber usikkerhed om både retning og økonomi.

Det er ikke landmændene, vi venter på. Det slår en ny rundspørge fra Altinget fast¹. Tværtimod oplever flere kommuner stor interesse fra landmænd og lodsejere, der gerne vil være en del af indsatsen. Nogle steder er der så mange henvendelser, at kommunerne ikke kan nå at følge op på dem alle. Bl.a. fordi kommunen arbejder på at gennemføre de projekter, der allerede er sat i gang. Over 1.100 projekter er allerede meldt ind, men realiseringen af omlægningsplanerne kræver betydelige ressourcer i kommuner og statslige instanser, hvis landmændenes gode vilje ikke skal strande i langsommelige myndighedsprocesser. Når forudsætningerne ændrer sig, og når centrale afklaringer om fx kompensation lader vente på sig, bliver det svært for landmændene at handle på den korte bane. Det forværres yderligere af, at det først er til efteråret 2026, at landmændene får afklaring af deres reguleringstryk fra 2027. Det er altså ganske sent, at de får vished om deres fremtidsmuligheder i erhvervet samt hvilke arealer de reelt kan bidrage med til arealomlægning. Der er risiko for, at nogle ombestemmer sig og ikke melder sig ind i den frivillige og langt mere effektive kollektive arealomlægning, hvor der lægges op til større udtagningsprojekter på tværs af naboejendomme – for i stedet at stadig at have jord på hånden, som kan bruges til at lægge brak for at komme ned på den endnu ikke definerede kvote, som man bliver tildelt. Det udfordrer hastigheden i udtagningsindsatsen og ikke mindst opbakningen hertil.

Baggrund

L&F har helt generelt bakket op om en mere effektiv og fleksibel udledningsbaseret kvælstofregulering, hvor det gode landmandskab kan foldes ud. Den efterfølgende politiske udmøntning af grøn trepart og det hårde reguleringstryk i form af “braklægningspunktet”, er dog på mange måder langt fra den regulering, som L&F bakkede op om - og dette betyder, at mange landmænd rammes langt hårdere end forudsat i trepartsaftalen. Samtidig udestår centrale beslutninger – ikke mindst i lyset af, at reguleringen nu er fremrykket til efter høst 2026, mens de endelige rammer for kompensation endnu ikke er fastlagt. De bristede forudsætninger og de manglende afklaringer om rammerne for kvælstofreguleringen og den sene afklaring om landmændenes reguleringstryk, udfordrer hastighed og engagement i udtagningsindsatsen, fordi landmændene ikke har det nødvendige beslutningsgrundlag til at handle her og nu.

De lokale treparter har i 2025 udarbejdet omlægningsplaner i næsten alle kommuner. Det vidner om et betydeligt engagement og vilje til at finde løsninger, der kan forene hensyn til landbrug, klima, natur og vandmiljø. Næste fase er implementering frem mod 2030. Her bliver stabile og klare rammevilkår afgørende. Usikkerhed om regulering, kompensation og tidsplaner risikerer at svække lodsejernes incitament til at indgå frivillige aftaler. Frivillighed og fair vilkår skal fortsat være grundlaget, hvis opbakningen skal fastholdes.

¹ Altinget (2026). [Landmænds velvilje til at være med i grøn trepart overrasker professor.](#)